IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

Munarakudoonorlus

Lastetuse probleem puudutab Eestis iga 5.–6. perekonda. Munarakudoonorlus on paljudele naistele ainus ravimeetod saada lapsi. Naistel, kellel on munarakkude kvaliteet langenud või puuduvad endal munarakud, on võimalus kasutada kunstlikuks viljastamiseks doonormunarakke. Kui oled terve 20–35-aastane naine tule munarakudoonoriks ning aita peresid, kellel puudub bioloogiline võimalus lapsi saada.

Soovite hakata munarakudoonoriks?

Munarakudoonorluse protsessi aitavad selgitada lähemalt meie viljatusravi spetsialistid. Palun võtke ühendust viljatusravikeskus [at] itk.ee (viljatusravikeskus[at]itk[dot]ee)

Kas ma sobin munarakudoonoriks?

Ootame munarakudoonoriks 20–35-aastaseid terveid naisi. Kui doonoriks on kunstlikku viljastamist sooviva naise sugulane, võib munarakudoonor olla vanem kui 35.

Doonoriks sooviva inimese sobivuse kindlaksmääramiseks tuleb täita munarakudoonori terviseankeet ja küsimustik. Lisaks tehakse doonorile põhjalik arstlik kontroll ning laboratoorsed uuringud.

Munarakudoonorlus on Eestis vabatahtlik ja anonüümne. Doonori isikuandmeid ei avalikustata. Munarakudoonorlus on emotsionaalselt keeruline ja aeganõudev protsess. Doonorina on Teil õigus saada munarakkude loovutamise eest ka hüvitist, mis kompenseerib osaliselt näiteks Teie aja, töölt puudumise või transpordikulud.

Kes ei sobi munarakudoonoriks?

Te ei sobi munaraku doonoriks, kui Teil esineb:

- HIV
- äge või krooniline B-hepatiit, v.a tuvastatud immuunsusega isikute puhul
- C-hepatiit
- süüfilis
- klamüdioos
- HTLV I/II
- tsüstiline fibroos või teised autosoom-retsessiivsed haigused
- fragiilse X-i sündroom või teised X-liitelised retsessiivsed haigused
- muu geneetiline haigus
- multifaktoraalne arengurike või sündroom
- kromosoomimuutused, mis võivad suure tõenäosusega põhjustada tasakaalustamata kromosoomimuutusi

Milline on munarakudoonorluse protsess?

1. Täitke munarakudoonori küsimustik ja terviseankeet! Seejärel selgitab naistearst Teile põhjalikult munarakudoonorluse protsessi ja sellega kaasnevaid võimalikke riske. Doonorile tehakse laboratoorsed uuringud, nende hulgas kromosoomiuuring ja geneetilised testid, mille tulemusel selgub Teie sobivus doonoriks.
2. Nõustamise käigus palutakse sobival doonoril allkirjastada munarakudoonori nõustamisprotokoll ja teadlik nõusolek munarakkude loovutamiseks. Teadlik nõusolek tähendab, et Teid on nõustatud doonorlusega seotud protsessi ja doonorlust puudutava seadusandluse osas. Kui olete sobiv doonor ning olete doonorluses kindel, sõlmitakse Teiega munarakudoonorluse leping. Teil on õigus oma nõusolek munarakkude loovutamiseks kuni munarakkude eemaldamise protseduuri alguseni igal ajal tagasi võtta.
3. Alustame munasarjade hormonaalsest stimulatsioonist. Protseduuri eesmärk on mitme munaraku üheaegne küpsemine ja selleks on vajalik süstida munasarju stimuleerivat ravimit. On väga oluline, et Te süstite end raviskeemis määratud kuupäevadel ja kellaaegadel. Kui te süstite varem või hilinete süstimisega, ei ole Teie munarakud siirdamiseks kõlbulikud. Sellisel juhul tehakse Teile küll munasarjade punktsioon, kuid saadud munarakke ei kasutata ja need hävitatakse. Folliikulite kasvu jälgimiseks külastate sel perioodil oma arsti kaks-kolm korda. Kui folliikulid on saavutanud soovitud diameetri, määrab arst Teile munasarjade punktsiooni aja.
4. Toimub munasarjade punktsioon. Protseduuri käigus aspireeritakse nõela abil ultraheli kontrolli all folliikulitest välja follikulaarvedelik, milles üldjuhul on munarakud. Kõik folliikulid aspireeritakse tühjaks, saadav munarakkude arv ja nende kvaliteet on patsienditi erinev. Protseduuri valutustamiseks kasutatakse narkoosi, mistõttu ei tohi Te punktsiooni hommikul süüa ega juua. Narkoos on lühiajaline ja kestab täpselt seni, kuni toimub protseduur. Punktsiooni järel jääte mõneks tunniks haiglasse jälgimisele.

Lisalugemist patsiendi infomaterjalist: Munarakudoonorlus – munarakkude loovutamine

Lisaküsimuste korral võtke ühendust viljatusravikeskus [at] itk.ee